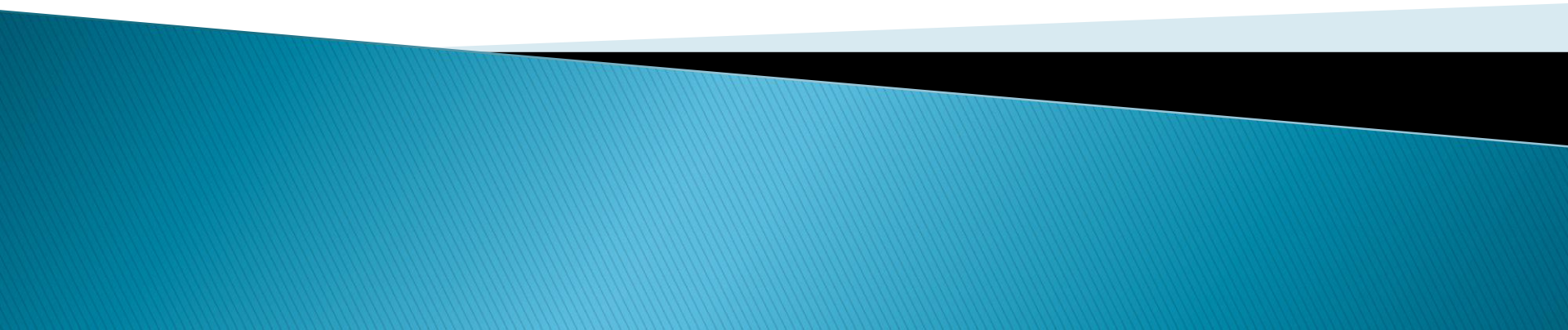

Wszystko na temat pieniędzy

Pieniądże nie od zawsze pochodziły z bankomatów. Mają długą historię i rozwijały się przez wiele tysięcy lat. Wraz z rozwojem społeczeństwa, powstała potrzeba bardziej zaawansowanych rodzajów pieniędzy, które opisano poniżej.

Czym są pieniądze?

- ▶ Historia pieniędzy pokazuje, że jest to środek używany w wymianie handlowej. Pieniądze mogą być środkiem wymiany, ponieważ mają jasno określoną wartość i są dla wszystkich wiarygodne.
- ▶ Pieniądze są także sposobem gromadzenia majątku na przyszłość. Możemy zatem, na przykład, zaoszczędzić pewną sumę, by później kupić coś drogiego.
- ▶ Wreszcie, pieniądze to także jednostki rozrachunkowe. Można je łatwo policzyć, co pozwala nadać towarom jasno określoną wartość.

Co nieco na temat banknotów

- ▶ Do niedawna istniały jedynie monety. Działo się tak dlatego, że monety produkowano z ilości metalu o ściśle określonej wadze, np. ze złota czy srebra, której wartość była znana. Tego typu środki płatnicze określa się nazwą „pieniądza kruszcowego”, a ich wartość jest gwarantowana, ponieważ zawierają cenny metal.
- ▶ Wraz z rozwojem handlu, wzrosło również zapotrzebowanie na pieniądze, które stanowiły środek wymiany. Dlatego też banki i rządy zaczęły emitować banknoty. Banknoty nie mają wartości, którą prezentują. W zamian, organizacja emitująca banknot gwarantuje jego wartość. Taki środek płatniczy nazywa się „pieniędzem papierowym”.

Historia pieniędzy

- ▶ Handel wymienny
- ▶ Środek wymiany

- ▶ Wymiana stała się łatwiejsza, kiedy nasi przodkowie nauczyli się wytwarzać metal.
- ▶ Stało się tak dlatego, że takie metale jak złoto, srebro, cyna oraz żelazo były cenne dla każdego. Tak więc, rolnik mógł wymienić swoje bydło za określoną ilość srebra, której część mógł później przeznaczyć na opłacenie podatków. W ten sposób wartościowe metale i inne przedmioty stały się „miarą wartości”, „środkiem wymiany” oraz sposobem „przechowywania majątku” do czasu, gdy stanie się potrzebny.

Pierwsze waluty europejskie

- ▶ Aby zagwarantować wartość monet, królowie i rządy ściśle kontrolowali ich produkcję.
- ▶ W starożytnym Rzymie monety produkowano w świątyni Junony Monety – stąd pochodzi słowo „moneta”.
- ▶ Później, wraz z powiększeniem się Cesarstwa Rzymskiego, otwierano inne mennice i te same monety rzymskie były przyjmowane w ramach wymiany w całej Europie, począwszy od Wysp Brytyjskich, kończąc na Turcji. Była to pierwsza ogólnoeuropejska waluta.

Denar z wizerunkiem
Junony Monety

- ▶ Później, gdy Cesarstwo Rzymskie się rozpadło i zaczęły powstawać narody europejskie, każdy z krajów objął kontrolę nad własnym systemem monetarnym.
- ▶ To właśnie od tych narodów europejskich odziedziczyliśmy najważniejsze monety i waluty, które istniały przed euro. Nazwy tych walut, na przykład włoskiego lira czy fińskiej marki, często pochodziły od jednostek miar, gdyż pierwotnie monety te zawierały stałą ilość złota i srebra.
- ▶ Problem z wieloma walutami polega na tym, że w zależności od powodzenia danej gospodarki, kursy wymiany walut mogą się bardzo zmieniać, przez co handel pomiędzy krajami jest ryzykowny. Zniechęca to zatem do podejmowania go.

Wspólne waluty w historii

- ▶ Jeszcze przed pojawieniem się euro, w Europie próbowano wprowadzić unie walutowe z jedną, wspólną walutą.
- ▶ W 1867 r. Łacińska Unia Walutowa, gdzie płacono srebrnymi i złotymi monetami, zjednoczyła Francję, Belgię, Szwajcarię, Grecję i Bułgarię. Z kolei w 1875 r. powstała Skandynawska Unia Walutowa. Głównym powodem, dla którego te sojusze nie przetrwały był fakt, że cena złota wahała się w stosunku do ceny srebra, co destabilizowało waluty.

Europejskie waluty XX wieku

- ▶ Przed wprowadzeniem euro, większość krajów europejskich posiadała własne monety i banknoty – własną walutę.
- ▶ Należało wymieniać pieniądze, gdy chciało się wyjechać za granicę lub prowadzić interesy z innymi krajami. W Niemczech płaciło się markami niemieckimi, ale gdy jechało się do Francji, trzeba było wymienić niemieckie marki na francuskie franki, i tak dalej.
- ▶ Nazwy starych walut europejskich często ujawniają informacje na temat ich pochodzenia:

- ▶ Austriacki szyling swoją nazwę odziedziczył po nacięciu na kiju używanym do liczenia.
- ▶ Słoweński talar pochodzi od średniowiecznej monety, talara, po raz pierwszy wybitej w Czechach w roku 1518 – od słowa „talar” pochodzi również nazwa dolara amerykańskiego.
- ▶ Nazwa greckiej drachmy oznacza „garść” i nawiązuje do garści sześciu metalowych sztabek, z których korzystano w starożytnej Grecji przed wprowadzeniem drachmy.
- ▶ Słowo frank oznacza po francusku „wolny”. Po raz pierwszy został on wybity w XIV wieku w celu opłacenia okupu za francuskiego króla Jana Dobrego.

- ▶ We wczesnym okresie tworzenia się pieniądza papierowego emitowano banknoty wysokich nominałów. Zakładano, że tylko ludzie zamożni będą używać takich banknotów, a dla biedniejszej części społeczeństwa rezerwowano bilon. Sytuacja zmieniła się w XX wieku, kiedy dostrzeżono psychologiczne aspekty zagadnienia. Zauważono, że nie jest dobrze, gdy najwyższe nominały banknotu opiewają na sumy niedostępne dla większości obywateli. Dlatego dziś przestrzega się zasady, że najwyższy nominał nie powinien przekraczać poziomu średniej płacy.

- ▶ Wielki kryzys lat 30-tych XX wieku przyniósł kres walucie wymiennej na kruszec, termin „pieniądz wymienialny” zaczął oznaczać swobodną wymienialność na inne waluty. Ostatecznie związek banknotów z kruszczem został zerwany na początku lat siedemdziesiątych XX wieku, gdy Stany Zjednoczone zaniechały wymiany dolarów na złoto. W drugiej połowie XX wieku pojawiły się karty płatnicze, które stopniowo zastępują pieniądz papierowy.

Wykonały:

- ▶ Karolina Batko
- ▶ Natalia Haber
- ▶ Weronika Ptaśnik

Źródła

<http://www.automatykabankowa.pl/fascynujaca-historia-banknotu-od-papierowego-kwitu-depozytowego-do/>

http://znamswojepieniadze.pl/historia-banknotow_2-4

http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/euro/kids/money_pl.htm